1923-рэ илъэсым гъэтхапэм къыщегъэжьагъэу къыдэкІы

№ 16 (22705)

2023-рэ илъэс ГЪУБДЖ

ЩЫЛЭ МАЗЭМ и 31-рэ

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИІЭП

тисайт

WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

ЛІыхъужьыр зыпІугъэхэм адэжь щыІагь

тенантэу Валерий Заволянскэм Рязань дэт апшъэрэ дзэ-десант училищыр

тэу Валерий Заволянскэм иунагьо ихьэкlагь. Урысые Федерацием и Лыхъужънціэ фагьэшъошагь ащ идунай зехьожь нэужым.

къыухыгъ. Украинэм щыкІорэ хэушъхьафыкІыгъэ дзэ операцием илъэхъан разведкэм фытегъэпсыхьэгъэ купым ипэщэ ІэнатІэ ыгъэцакІэщтыгъ. ЖъоныгъуакІэм и 28-м пыим ипункт къызыхагъэщым, апэуцужьыгъэнымкІэ ліыхъужъныгъэ къызхигъафэзэ, Валерий Заволянскэм пыим ипозициякІэхэр ыгъэунэфыгъэх, ІашэкІэ зыщызэпэуцужьыгъэхэ лъэхъаным ар къауІагъ ыкІи ыпсэ хэкІыгъ.

Урысыем и Президен-

тэу Владимир Путиным и УказкІэ идзэ пшъэрылъ ыгъэцакІэ зэхъум лІыхъужъныгъэу ыкІи блэнагъэу зэрихьагъэм апае идунай зихъожьыгъэ нэужым Урысые Федерацием и Ліыхъужъыціэ Валерий Заволянскэм къыфагъэшъошагъ.

Адыгеим и ЛІышьхьэу КъумпІыл Мурат старшэ лейтенан-

Спецназым ия 16-рэ бригадэу Тамбов хэкум щыІэм, Валерий Заволянскэм къулыкъур зыщихьыгъэм, промышленнэ-технологическэ колледжэу итым ащ ыцІэкІэ еджагьэх, разведчикым иныбжьыкІэгъу илъэсхэр зыщык Іогъэхэ Хабаровскэ краим ит еджапІэу зычІэсыгъэми джащ фэдэу ыцІэ фаусыгь. Адыгеим и Лышъхьэ къызэрэхигьэщыгъэмкІэ, ЛІыхъужъыр ащымыгъупшэным пае псэупІэу Яблоновскэм, ежь Валерий зыщагъэтІылъыжьыгъэм ыкІи непэкІэ иунагьо зыщыпсэурэм иурамыкІэхэм ащыщ ыцІэкІэ еджэщтых.

> АР-м и Лышъхьэ ипресс-къулыкъу

«ТынаІэ тетымыгъэтэv зы нэбгыри къэнэщтэп. Хабзэм икъулыкъухэм ямызакъоу, предпринимательхэри, «Единэ Россием» хэтхэри, волонтерхэри, цІыф къызэрыкІохэри ахэм адеlэщтых. ЗэкІэ цІыфхэм афэлъэкІыщтымкІэ яшІуагъэ къа-

Республикэм и Лышъ-

хьэ гущыІэгъу афэхъугъ

Лыхъужъым янэ-ятэхэмрэ

ышыпхъурэ, щы ак ізу я ізм, яфэныкъоныгъэхэм защи-

зэрапІугьэм пае Заволянскэхэу Иванрэ Анжэлэрэ

Мурат къыхигъэщыгь ыкІи къыткІэхъухьэхэрэр джащ фэдэ лыхъужъхэм ящысэ кІырыплъынхэ зэрэфаер

Республикэм и ЛІышъхьэ къызэрэхигъэщыгъэмкІэ, Адыгеим икІыгъэ дзэкІоліхэм зэкіэ яунагъохэм социальнэ ыкІи дехеІв уодыным дамен зэшІохыгъэ хъунхэм пае къадеІэнхэм иамал агъотыщт. Муниципалитетхэм япашэхэм. ведомствэхэм яІэшъхьэтетхэм пшъэрылъ гъэнэфагъэхэр ащ афи-

къыІvагъ.

шІыгъэх.

Мыекъуапэ шъхьафит зашІыжьыгъэм фэгъэхьыгъэу

Нэмыц-фашист техакlохэр Мыекъуапэ зыдафыжьыгъэхэр ильэс 80 зэрэхъугъэр щылэ мазэм и 29-м хагъэунэфыкlыгъ.

Илъэсныкъом ехъу — 1942-рэ илъэсым шышъхьэlум и 9-м къыщегъэжьагъэу 1943-рэ илъэсым щылэ мазэм и 29-м нэс нэмыцхэм къалэр аlыгъыгъ. Мы хъугъэ-шlэгъэшхом фэгъэхьыгъэу Мыекъуапэ lофтхьэбзэ заулэ щызэрахьагъ. Ахэм зэу ащыщ къэгъагъэхэр мемориалым зэрэкlэралъхьагъэхэр.

— Мыщ фэдэ мафэм ячІыгу гупсэ пыир изыфыжьызэ фэхыгъэхэр, партизанхэу, дзэкІоліхэу къалэхэмрэ къуаджэхэмрэ фашистхэр адэзыфыжьыгъэхэр тыгу къэтэгъэкІыжьых, — къыІуагъ Адыгеим и Ліышъхьэу Къумпіыл Мурат.

Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ иунашъу

Рэзэныгьэ тхыль афэгьэшьошэгьэным ехьылГагь

Хабзэм игъэпытэнкlэ гъэхъагъэхэр зэряlэхэм фэшl рэзэныгъэ тхылъ афэгъэшъошэгъэнэу:

- 1. Константинова Виктория Виктор ыпхъум Урысыем хэгъэгу кloцl Іофхэмкlэ и Министерствэ Мыекъопэ районымкlэ иотдел иинспектор;
- 2. Панэкъо Анзор Бислъан ыкъом Урысыем хэгъэгу кіоці Іофхэмкіэ и Министерствэ къалэу Мыекъуапэкіэ иотдел иизоляторэу бзэджэшіагъ зезыхьагъэкіз зэгуцафэхэрэр зыщаіыгъырэм ипащэ;
- 3. Шэртэнэ Азэмат Аюбэ ыкъом Урысыем хэгьэгу кloul Іофхэмкіэ и Министерствэ Адыгэкъалэкіэ иотдел ипатруль-пост къулыкъу ивзвод икомандир

Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэу КЪУМПІЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ, щылэ мазэм и 24-рэ, 2023-рэ илъэс N 7

Ханскэ ІэзапІэм къыфащэфыгъ

Урысыем ибанк анахь инхэм ащыщэу «Сбербанкым» ипроектэу «искусственнэ интеллектым» иамалхэр агъэфедэзэ къаугупшысыгъэ оборудование медицинэм ІэкІэгъэхьэгъэным тегъэпсыхьагъэм къызэрэдыхэлъытагъэу, Мыекьопэ къэлэ псэупІэ коим хэхьэрэ станицэу Ханскэм иІэзапІэ псэолъакІэ къыфащэфыгъ.

Банкым ипресс-къулыкъу къызэритыгъэмкlэ, «телекардиографым» пэlудзыгъэ шlыкlэм тетэу цlыфым ыгу ыкlи илъынтфэхэм язытет еплъынхэу врачхэм амал къареты. Ащ ишlуагъэкlэ гу-лъынтфэ системэм зэхъокlыныгъэу фэхъугъэхэр игъом къыхагъэщынхэ, ЭКГ-м къыгъэлъэгъуагъэм охътабэ темышlэу «еджэнхэ» алъэкlы, шъолъыр сымэджэщхэм ахэр афегъакlохэшъ, сымаджэм узэреlазэмэ нахьышlур ащ иврачхэм къагъэнафэ. «Телекардиографым» цифрэ шіыкіэм тетэу гьэпсыгьэу «хъарзынэщ» иі, нахьыпэкіэ ціыфым ыгу е илъынтфэхэр зауплъэкіухэм къыгьэлъэгьогьагьэр ащ къытенэжьы.

Сбербанкым и Адыгэ шъолъыр Къутамэ ипащэу Дышъэк Асхьад псэуалъэу къащэфыгъэр Ханскэм и зап врач шъхьа в Нартыкъо Ларисэ ритыгъ.

— Адыгеим иэкономики, социальнэ лъэныкъоми цифрэ шык lэр нахьыбэу ащыгъэфедэгъэным па-

щэхэр льэшэу ыуж итых. Псауныгьэм икъэухъумэн исистеми ахэм ауж къимынэным ана!э тет. Шъольыр пащэхэмрэ «Сбербанкымрэ» зэдыпхыращырэ проектхэм яш!уагъэк!э, ц!ыфэу республикэм исхэм медицинэ !эпы!эгъур нахь къыз!эгъэхьэгъош!у афэхъу. «Телекардиографыр» врачхэм я!офш!эн къызэригъэпсынк!эщтым, гум ык!и лъынтфэхэм язытет изэгъэш!эн нахьыш!у къызэриш!ыщтым сицыхьэ телъ, — къы!уагъ ащ.

Хьасанэкъо Мурат кІэлэеджакІохэм аІукІагь

Адыгеим ыцlэкlэ Къэралыгьо Думэм идепутатэу Хьасанэкьо Мурат Мыекьопэ районымрэ поселкэу Каменномостскэм дэт гурыт еджапlэмрэ ащыlагь.

Мы гурыт еджапіэм чіэсхэу художественнэ самодеятельностымкіэ кружокхэм къякіуаліэхэрэм яіэпэіэсэныгъэ зынэсырэр хьакіэм рагъэлъэгъугъ, спортсмен ныбжьыкіэхэр алырэгъум щызэбэныгъэх.

Хьасанэкъо Мурат кіэлэеджакіохэм яупчіэхэм джэуап къызаретыжь нэуж сыд фэдэрэ льэныкъокіи ахэм гъэхъагъэхэр ашіынэу, нахь загъэчанынэу, мурадышіоу яіэр къадэмыхъоу мыуцунхэу ариіуагъ. Джащ фэдэу гурыт еджапіэм иіофшіэн епхыгъэ іофыгъохэмкіи депутатыр кіэлэегъаджэхэм адэгущыіагъ.

Хьасанэкъо Мурат гурыт еджапІэм ипащэу Ольга Репниковам зэрэфэразэр риІуагъ, кІэлэеджакІохэм районым пэрытныгъэ щаІыгъынымкІэ Іофышхо зэрашІэрэр къыхигъэщыгъ. ГущыІэм пае, къыткІэхъухьэрэ ныбжьыкІэхэм патриотическэ пlуныгъэ дэгъу ягъэгъотыгъэнымкlэ ахэм lофышхо зэрашlэрэр къыlуагъ.

- Партиеу «Единэ Россием» инароднэ программэ къызэрэщи юрэмк ю, гъэсэныгъэр анахьэу мэхьанэшхо зэратырэ лъэныкъохэм ащыщ. Тинеущырэ мафи, тищы Іэк Іэ-псэук Іи зыфэдэ хъущтхэр бэкІэ зэлъытыгъэр ныбжьыкІэхэм гъэсэныгъэу, шІэныгъэу арагъэгъотырэр ары. КІэлэеджакІохэм садэгущы Іэ зэхъум ахэр зэрэчанхэм, зэрэнэутхэхэм, ягушъхьэлэжьыгъэрэ якультурэрэ зыкъягьэ Іэтыгьэным, спортым дэгьоу зэрапыльхэм гу альыстагь. Мы гурыт еджапІэм икІэлэеджакІохэм шІэныгьэ дэгьу зэрарагьэгьотыщтым сицыхьэ тель. ЦІыфыгьэ шапхьэхэм, уи Хэгъэгу шІу плъэгъун зэрэфаем мыщ щафагъасэх, — къыІуагъ Хьасанэкъо Мурат.

ЧъыгыкІэхэр агъэтІысхьажьыщтых

Къэлэ паркым чъыгхэр зэрэщыраупкІырэр къырамыгьэкІоу Мыекъуапэ дэсхэм мы аужырэ мафэхэм тхыгьабэ кьытlэкlагьэхьагь.

Къэлэдэсхэр зыгъэгумэкІырэр паркым чъыгэу дэтыр нахь макІэ зэрэхъурэр ары.

Митрофановым къызэрэзэхифыгъэмкІэ, джыдэдэм паркым щыраупк/ыхэрэр чъыгыжъхэу къэлэдэсхэм къатеукІорэен зылъэкІыщтхэр ары. Мэзым икъэухъумэн фэгъэзэгъэ гупчэм испециалистхэм ащ дэт чъыгхэр зэкІэ ауплъэкІугъэх ыкІи актхэр зэхагъэуцуагъэх.

– ЧъыгыкІэхэр гъэтІысхьажьы-Мыекъуапэ имэрэу Геннадий гъэнхэр Адыгэ Республикэм и Лышъхьэу Къумпыл Мурат къыгъэнэфэгъэ пшъэрылъ шъхьа-Іэхэм зэу ащыщ. ГъэрекІо чъыг 20 къэлэ паркым щыраупкІыгъагъ, ахэм ачІыпІэ чъыг ныбжьыкІэ 900-м ехъу агъэтІысхьажьыгъ. Мыгъи Пушкиным ыцІэ

зыхьырэ урамым щыраупкІыгьэ чъыгхэм ачІыпІэ чъыги 100 агъэтіысхьажьыщт, — къыіуагъ Геннадий Митрофановым.

Ащ зэрэхигъэунэфыкІыгъэмкІэ, зигъэчэрэгъузэ чъыгхэм псы атезыкІэрэ оборудованиер паркым ичІыпІакІэу агъэпсыгъэми, Мыекъуапэ иобщественнэ чІыпІэхэу зэтырагъэпсыхьажьыгъэхэми ащагъэфедэ.

ЯшІэныгъэхэм ахагъахъо

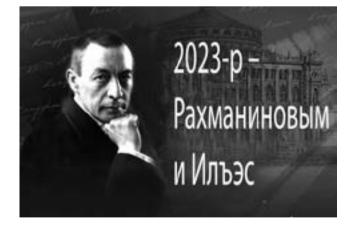
ЗекІоным ыльэныкьокІэ Іоф зышІэрэ специалистхэр икІэрыкІэу егьэджэжьыгьэнхэм фытегьэпсыхьэгьэ курс зэхащагь. Программэр Адыгэ кьэралыгьо университетым зэхигьэуцуагь.

ЗекІозещэ 21-мэ зекІоным ылъэныкъокІэ яшІэныгъэхэм ахагъэхъуагъ. Егъэджэныр мэзищэ кlyaгъэ. Гъэсэныгъэ программэр лъэныкъо заулэкІэ зэтеутыгъагъ, ЗекІоным фэгъэхьыгъэ ІофшІэныр нахь къаІэкІэгъэхьэгъэным музееведением, психологием, авторскэ экскурсиехэм афэгьэхьыгьэу егъэджэнхэр афызэхащагъэх. Шъолъыр культурологиемкІэ ыкІи краеведениемкІэ шІэныгъэ ягъэгъотыгъэныр пшъэрылъ шъхьаІэхэм ащыщ.

Курсым ипащэр ыкІи иавторыр сервисымкІэ ыкІи зекІонымкІэ специалистэу, АКъУ-м социальнэ Іофшіэнымкіэ ыкіи туризмэмкІэ икафедрэ идоцентэу Ожъ Светлан.

ЫпкІэ хэмыльэу епльынхэ альэкІыщт

ЗэльашІэрэ урыс композиторэу С.В. Рахманиновыр кьызыхъугьэр мыгьэ ильэси 150-рэ хъущт, ар орэдым итамыгьэу зэрэдунаеу щальытэ.

Мэзаем и 9-м пчыхьэм сыхьатыр 6.30-м Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние Рахманиновым и Илъэс мэфэкІ шІыкІэм тетэу къыщызэІуахыщт. Ау композиторым ыціэкіэ іофтхьабзэхэр рагъэкІокІыхэу рагъэжьэгъах.

Марышъ, щылэ мазэм и 31-м

пчыхьэм сыхьатыр 7-м Московскэ Камернэ залым икъэралыгъо академическэ филармоние къыщатыщт концертэу «Фортепианнэ орэдым ипчыхьэхэр. Филипп Руденко» зыфиlорэм АР-м и Къэралыгъо филармоние цІыфхэр щеплъынхэ алъэкІыщт. Ащ Сергей

Рахманиновым ифортепианнэ сонатэу № 2-р, си-бемоль минор къышырагъэющт. ЫпкІэ хэмылъэу филармонием цІыфхэр ащ щедэ-Іущтых.

зыфиюрэм къыщыдэлъытагъзу юфтхьабзэр зэхащэ.

ІэпыІэгъур нахьыбэ ашІыгъ

Адыгэ Республикэм ибюджет къикіэу зэтыгъо ахъщэ тынэу гъот макіэ зи і унагьохэм, зизакьоў псэухэрэм. чыпіэ зэжьу ифагьэхэм аратырэм щылэ мазэм и 18-м къыщегъэжьагъэу хагъэхъуагъ.

Ащ пае зэтыгъо къэралыгъо социальнэ ахъщэ ІэпыІэгъоу АР-м ибюджет къикІырэм фэгъэхьыгъэ Унашъоу щыІэм зэхъокІыныгъэхэр фашІыгъэх.

МашІохэм, тхьамыкІагьоу къэхъухэрэм зизэрар зэкІырэ цІыфхэм къэралыгьо социальнэ ІэпыІэгьоу аратыщтыгьэр сомэ мин 20 хъущтыгъэмэ, джы ар сомэ мин 50-м нагъэсыгъ. Унагъор зыпшъэ мену, емуғх ажеіымыр щымыізжь хъумэ, унэм епхыгъэ гъэцэкlэжьынхэм апэlvагъэхьанэу аратырэми хэхъуагъ, ар зэрэхъугъэр сомэ мин 50.

Іэзэгъу уцхэм язэгъэгъотын, медицинэм епхыгъэ пкъыгъохэм якъэщэфын, сымэджэ хьылъэм хэушъхьафыкІыгъэ шхынэу ратырэм изэгьэгьотын, ар операцие ужэу е медицинэ учреждением чІэльэу щытмэ, ащ фэдэ Іофыгьохэм апае сомэ мини 7 атыштыгьэмэ, джы ари сомэ мини 10 хъугъэ.

АР-м псауныгьэр къзухъумэгьэнымкІэ и Министерствэ нэмыкІ шъолъырым щагъэхъужьынэу е илажьэр щагъэунэфынэу сымаджэр ыгъэкІуагъэмэ, ІэпыІэгьоу аш фэдэ сымаджэм ыгъэкодыгъэ ахъщэм щыщэу сомэ мини 10-м фырагъэгъэзэжьыщт, тапэкІэ ар сомэ мини 7 зэрэхъущтыгъэр; Краснодар краим исымэджэщмэ ащагъэхъужьынэу агъэкІуагъэм сомэ мин 15 къыратыжьыщт, тапэкІэ ар минипшІыгь; УФ-м инэмыкІ шъолъыр-

хэмкІэ агъэнэфагъэр сомэ мин 50-м нэсыгь, зэрэхъущтыгьэр сомэ мин 20.

Зигугъу къэтшІыгъэмэ анэмыкІэу, социальнэ ІэпыІэгьоу щыгьыным, гьомылапхъэм, пхъэм, Іэзэгъу уцым якъэщэфын апэјуагъэхьанэу атыщтыр сомэ мини 3. тапэкІэ зэрэхъуштыгъэр сомэ мини 2, ар унагъом Іоф зышІэн зымылъэкІэу зы нэбгырэ исэу шытмэ: сомэ мини 5 аратыщт Іоф зышІэн зымылъэкІэу нэбгыриту унэм исмэ; мини 10-р юф зышІэн зымылъэкІэу нэбгырищ е нахьыбэ унэм исмэ.

«Адыгэ макъэм» ихьакІэщ

«Адыгэ макьэр» ильэси 100 зыщыхьурэ ильэсым хьакlэщхэм язэхэщэн гъэзетыр кІэщакІо фэхъугъ. Общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэр» ащкіэ Іэпыіэгъу къыфэхъу. Апэрэ хьакіэщ зэіукіэгъур адыгэ усэм фэгъэхьыгъагъ, «Адыгэ Хасэр» зычіэт унэм ар щыкіуагъ.

ХьакІэщыр зезыщагьэу, журналистэу Тэу Замирэ къыригъэблэгъагъэхэм зэкІэми пшъэрылъ шъхьа І эу къафигъ эуцугъа гъ эр, чэзыур къанэсэу гущыІэ къазыритырэм, анахь агу рихьырэ адыгэ усэм къеджэнхэр ары.

Гъэзетыр кІэщакІо зыфэхъугъэ Іофтхьабзэм мэхьанэшхо зэриІэр, адыгэмэ шэн-хэбзэ дахэу ахэлъыгъэхэм якъэухъумэн, ялъыгъэкІотэн имызакъоу, адыгабзэм изегъэушъомбгъун, адыгэ тхакІохэм, усакІохэм ятхыгъэхэр агу къэгъэкІыжьыгъэным, нахьыбэмэ ахэр алъы-Іэсы хъунхэм алъэныкъокІэ мыщ охшестоІшк мехеєдвахтфоІ едеф къызэрэкІощтыр хьакІэщым къекІолІагъэхэм хагъэунэфы-

Общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» итхьаматэу ЛІымыщэкъо Рэмэзан, АР-м культурэмкІэ иминистрэ игуадзэу Кушъу Светланэ, УФ-м культурэмкІэ изаслуженнэ Іофышіэу, сурэтышіэу ыкіи архитекторэу Бырсыр Абдулахь, Дунэе Адыгэ Хасэм и Хэсашъхьэ хэтэу МэщфэшІу Нэдждэт, филологие шіэныгъэхэмкіэ докторэу ЩашІэ-Ергъукъо Щамсэт, журналистэу, тхакІоу, общественнэ ІофышІэу МатІыжъ Аминэт «Адыгэ макъэр» кІэщакІо зыфэхъугъэ хьакІэщым «гьогумаф!» раlуагь, усэу къыхахыгъэхэм къяджагъэх.

Къуекъо Налбый, Бэрэтэрэ Хьамид, МэщбэшІэ Исхьакъ, КъумпІыл Къадырбэч, Бэгъ Нурбый — анахь дгъэлъапІэхэу, усэкІо нахьыжъхэу адыгэ литературэм хэхъоныгъэшхо фэзышІыгъэхэм яусэхэр хьакІэщым щагъэІугъэх.

Гъэзетэм иредактор шъхьа-Ізу Мэшліэкъо Саидэ мыщ фэдэ Іэшхэр мазэм зэ гьэзетым зэхищэхэзэ зэришІыщтым ыкІи ахэм Іофыгъо зэфэшъхьафхэм, гущыІэм пае, ижъырэ орэдхэм, адыгабзэкІэ къыдагъэкІырэ тхылъхэм апылъ къиныгъохэм, ныбжьыкІэхэм пІуныгъэ тэрэз агъотыным, шэпхъэшІухэм аблэмыкІынхэм, тикъэлэ гупсэу Мыекъуапэ зэрагъэкІэжьырэм уасэ фашІыным фэгъэсэгъэнхэм ыкІи нэмыкІхэм ащытегущыІэхэзэ зэрашІыщтыр къыхигьэщыгь. Мэхъош Руслъан иусэхэм къяджагъ. ИлъэсийкІэ узэкІэІэбэжьмэ усакІом ахэр ытхыгъагъэх, ежь идунай ыхъожьыгъ нахь мышІэми, непэрэ мафэм, тызхэт лъэхъаным игумэкІыгъохэм ахэр зэрадиштэхэрэр умыгьэшІэгьон умылъэкІынэу хагъэунэфыкІыгъ.

УФ-м изаслуженнэ, АР-м инароднэ артисткэу, «Ны Хасэм» икіэщакіоу Уджыхъу Мариет зипэщэ кІэлэцІыкІу купэу «Щыгъыжъыем» хэт артист цІыкІухэр игъусэхэу хьакІэщым шІухьафтын къыфашІыгь. «ЛІыжъ мыгьо шыгъу мыт» зыфиlорэ адыгэ пшысэм техыгъэ къэгъэлъэгьон цІыкІу къэзэрэугьоигьэхэм къафагьэльэгьуагь. Ным фэгьэхьыгьэ усэу Бэгь Нурбый ытхыгьэм ежь Мариет къеджагъ. Ащ ыгъэсэрэ сабыйхэм адыгабзэр къаlупшlыкlэу зэраlулъыр, зэрэгубзыгъэхэр, ныдэлъфыбзэр шІу зэралъэгъурэр къызэрахэщырэр хьакІэщым къекІолІагьэхэм хагъэунэфыкІыгъ. Артист цІыкІухэм къащытхъугъэх, Іэгу афытеуагъэх.

АР-м и Лъэпкъ театрэу Цэй Ибрахьимэ ыцІэ зыхьырэм иартистхэри усэ зэфэшъхьафхэм къяджагъэх. Хьэлэщтэ Саниет ежь ытхыгьэ усэу ным ишјулъэгъу фэгъэхьыгъэм къеджагъ. Бзылъфыгъэм илъфыгъэ фыриІэ шІульэгъур зэкІэмэ апшъэу зэрэхъурэр, сыд фэдэрэ къиныгъохэри исабый тырихынхэм зэрэфэхьазырыр, ны шулъэгъум ыкіуачіэ пеіэн зэрэщымыіэр Саниет иусэ сатырхэм къахэ-

Нэужым Тхьакъуахъо Мэрджэнэт, Чылэгъот Заремэ, хъурцэ пшъашъэу Лъэпкъ театрэм Іоф щызышІэрэ Тамрико Осадзе, Хьакъуй Анзаур Къуекъо Налбый изэдзэкІыгъэхэм, Дзыбэ Саниет, Бэрэтэрэ Хьамидэ, Шэуджэн Инвер яусэхэм къяджагъэх. Адыгабзэр тиартистхэм анахь мыдэеу Тамрико Осадзэ къызэрэгурыІорэр, зэришіэрэр иусэ къеджакіэкіэ къыушыхьатыгъ, ар пстэуми ашІогъэшІэгъоныгъ ыкІи щытхъугъэкІэ фалъэгъугъ. Лъэпкъ театрэм иартистхэм усэу къызэджагъэхэм пчыхьэзэхахьэр къагъэдэхагъ, къагъэбаигъ.

Джащ фэдэу Бырсыр Абдулахь иусэхэм, къызэхэхьагьэхэм яльэІукІэ, къызэряджагьэр хьакІэщым ипычыгъо анахь хьалэмэтхэм ащыщ хъугъэ. Адыгэ усэ тхыным ишапхъэхэр пщынэлъэ зэхэлъхьакІэм тетэу зэрэщытыгъэхэм Абдулахь къытегущыІагь. Уиныдэльфыбзэ дэгьоу пшІэу, ижъырэ орэдыжъхэм, пшыналъэхэм защыбгъэгъуазэ зыхъурэм, бзэм ишъэфхэр къыпіэкіэхьанымкіэ ахэр зэрэіэпыІэгъушІухэм игупшысэ хьакІэщым къекІолІагъэхэм къыраІо-

гъэхэм МэщфэшІу Нэдждэт ащыщыгъ. МэщбэшІэ Исхьакъ, Тымэ Сэин, Бицу Анатолэ иусэхэм ащыщхэм, ежь ытхыгъэхэми Нэдждэт къяджагъ. Адыгэ хэкум итхэкІо анахыыжъ, Тыркуем щыусэгъэ лъэпкъ тхакІом, Къэбэртэе-Бэлъкъарым итхакІо яусэхэу къызэджагьэхэр хьакІэщым къекІолІагъэхэм зэрагъэпшэнхэ алъэкІыгь, ашІогьэшІэгьонэу ахэм ядэlугьэх.

Непэрэ мафэм тхэрэ адыгэ усэкІо гъэшІэгъонэу Дзыбэ Саниет иусэхэм Тхьакъуахъо Мэрджэнэт къызэряджагъэм фэдэу Чэтэо Ибрахьимэрэ Тэу Замирэрэ Саниет иусэхэу къыхахыгъэхэм къяджагъэх, ащ къыдигъэкІыгъэ тхылъыкІэу «Джыри зэ шІулъэгьум сыфэусэ» зыфиІорэм Тэу Замирэ игугъу къышіыгъ, хьакіэщым къекіоліагъэхэм ар къаригъэлъэгъугъ.

Ежь Дзыбэ Саниет къызэджагъэр КъумпІыл Къадырбэч иусэхэм ащыщ. МатІыжъ Аминэт Бэрэтэрэ Хьамидэ адыгэ усакІохэм къахигъэщыгъэу иусэ сатырхэм къяджагь, зэрэхигьэунэфыкІыгъэмкІэ, кІуачІэ ахэлъэу иусэхэр зэрэщытым фэдэу апч къэбзэ дэдэм ымакъэ фэдэу жъынчых. Усэ зэхэлъхьаным апэрэ лъэбэкъухэр щызышІыгьэхэу ХьакІэмыз Сусанэрэ Тэу Замирэрэ ятхыгъэхэм къяджагъ.

Джащ фэдэу Къэралыгъо телерадиокомпаниеу «Адыгеим» радиокъэтынхэмкІэ икъулыкъу ипащэу ХьакІэмыз Сусанэ ятэу Бэгъ Нурбый ытхыгъэу, усэ шапхъэм илъ романэу «МэшІочІэ мыкІуас» зыфиІорэм щыщ пычыгьоу хьакІэщым фэгьэхьыгъэм къеджагъ. Адыгэ хьакІэщыр зыфэдагъэр унэгу къычІэзгъэуцорэ сатырхэр зэхэщэгъэ Іофтхьабзэм лъэшэу къекlугъэх. Журналистэу, усакІоу Хьакъунэ Заремэ ежь ытхыгьэ иусэхэм къяджагъ. Ным фэгъэхьыгъэу ытхыгъэр гум нэсэу, хэти янэ ыгу къыгъэкІэу, сабыимрэ нымрэ зэрэзэпэблагъэхэр къыриютыкІэу гущыІэ фабэхэр къебэкІыгъэх.

ХьакІэщэу зэхащагъэм илъэтегьэуцо гуфэбэныгьэ хэльэу, ямышІыкІэ шапхъэмэ адиштэу - къызэрыкІоу ыкІи зэІухыгъэу, шъхьадж иеплъыкІэ къышыриІотыкІын ылъэкІэу — зэрэхъугьэр хагъэунэфыкІыгъ кІэухым къэгущы агъэхэу Едыдж Мэмэт, УФ-м лъэпкъ творчествэмкІэ изаслуженнэ купэу, фольклорнэ-этнографическэ ансамблэу «Ащэмэз» ихудожественнэ пащэу Бастэ Асиет, «Адыгэ макъэм» иІофышІэ анахыжъхэм ащыщэу Тхьаркъохъо Сафыет. Зыфэзэщыгьэхэ зэхахьэ шІыкІэм изыкъегъэІэтыжьын пэублэ дахэ фэхъугъ, «Адыгэ макъэм» ихьакІэщхэр тапэкІи лъыкІотэ-

ПсэупІэр дэхэным фэлэжьэщтых

AP-м иобщественнэ организациеу «Урысыем иархитекторхэм я Союз» икъэгъэльэгъон АР-м исурэт къэгъэльэгъуапІэ къыщызэІуахыгъ. Организацием хэхьэгьак эхэм ар къэзыушыхьатырэ тхыльхэр къаратыжьыгъэх.

Къэгьэльэгьоным икъызэlухын цlэрыlохэу зидунай зыхъожьы-

ипэублэ Адыгеим иархитектор гъэхэ Кушъу Нэфсэтрэ Игорь

Чудесовымрэ яшІэжь агъэлъапІэу зы такъикърэ афэшъыгъуагъэх.

Союзым ишъолъыр къутамэ ипащэу Галина Ирхинам ипэублэ гущыІэ къызэрэщиІуагъэмкІэ, цІыфыр искусствэм нахь пэблагъэ къэс изытет нахь дэгъущт:

— Аужырэ илъэсхэм Адыгеим зэхъокІыныгъэшІухэр щэхъух: Мыекъуапэ имызакъоу, районхэми псэольакІэхэр бэу ащашІых, псэупІэхэм ятепльэ непэрэ уахътэм диштэу, дахэу ыкІи гу-ІэтыпІэу зэтырагьэпсыхьэх. А ІофшІэныр тапэкІи лъыкІотэщт. Тызэрыгушхорэ ныбжьык Іэхэр тиархитекторхэм ясатырэ къыхэуцох. Ахэм бэкІэ тащэгугьы, сыда піомэ псэупіэм изытет, итеплъэ цІыфым исоциальнэ зытет, иеплъык Іэхэр зэблехъух, игушъхьэбаиныгъэ къе Іэты.

АрхитектурэмкІэ ыкІи къэлэгъэпсынымкІэ Мыекъуапэ и ГъэІорышІапІэ ипроекти 5 къызэ-Іуахыгьэ къэгьэльэгьоным хэт. ГущыІэм пае, АР-м и Лъэпкъ

музей итеплъэ зэхъокІыныгъэу фэхъугъэхэр, Къэралыгъо филармонием, мэзгьэхъунэ зыгьэпсэфыпІэу Мэздахэ язытет зэблахъун зэралъэкІыщтыр къэгъэлъэгъоным къырахьылІэгъэ макет-сурэтхэм арыолъагъо. ГъэІорышІапІэм щылэжьэрэ архитектор ныбжьык Іэхэр Мыекъуапэ иархитектор шъхьаІэу -одп уещаля стану проектхэм ягъэхьазырын дэлэжьагьэх. Мэзгьэхъунэ зыгьэпсэфыпІзу Мэздахэ фэгъэхьыгъэ проектым игъэхьазырын чІыпІэхэм япсэупІэхэм хэхъоныгъэ

«ФР.МОД» «ДОМ.РФ»

зыфи орэ Фондым ипроектнэ

отдел къыхэлажьэзэ Іоф дашІагъ.

АрхитектурэмкІэ ыкІи къэлэгъэпсынымкІэ Мыекъуапэ и ГъэІорышІапІэ ипащэ игуадзэу Ацумыжъ Мадинэ, ГъэІорышІапІэм къэлэгьэпсынымкІэ иотдел иІофышІэ шъхьаІэу Бэрзэдж Фатимэ ыкІи архитектор шъхьафитэу Хъуратэ Суандэ АР-м иобщественнэ организациеу «Урысыем иархитекторхэм я Союз» зэрэхагьэхьагьэхэмкІэ ар къэзыушыхьатырэ тхылъхэр къэгъэлъэгьоным щаратыжьыгъэх, сэнэхьатэу хахыгъэм гъэхъагъэхэр щашІынэу афаІуагъ.

ТЭУ Замир.

КъэкІощт мазэм и 1-м къыщыублагъэу хэушъхьафыкІыгьэ цІыф купхэм социальнэ ахъщэ тынэу къафакохэрэм къахэхъощт.

Бюджетым фэгъэхьыгъэ республикэ хэбзэгъэуцугъэм къызэрэдэлъытагъэм тетэу, Адыгеим щыпсэоу ащ фэдэ ахъщэ къызэратыхэрэм проценти 6,1-кІэ индексацие афашІыщт.

Ащ фэдэ хэхъоныгъэм ишІуагъэкІэ:

1. 2004-рэ илъэсым итыгъэгъазэ и 31-м нэс ветеранхэм е ахэм арагъапшэхэрэм ахалъытагъэхэм къафэкlорэ социальнэ ахъщэ тыныр сомэ 1458,6-рэ хъущт.

2. 1941-рэ илъэсым имэкъуогъу и 22-м щыублагъэу 1945-м ижъоныгъуакіэ и 9-м нэс пштэмэ, а уахътэм къыхиубытэу мэзихым нахь мымакізу Іоф зышіагьэхэм е Хэгьэгу зэошхом илъэхъан псэемыблэжьэу зэрэлэжьагъэхэм фэшІ СССР-м иорден е имедаль къызфагъэшъошагъэхэм къаратырэр сомэ 1547,19-м нэсыщт.

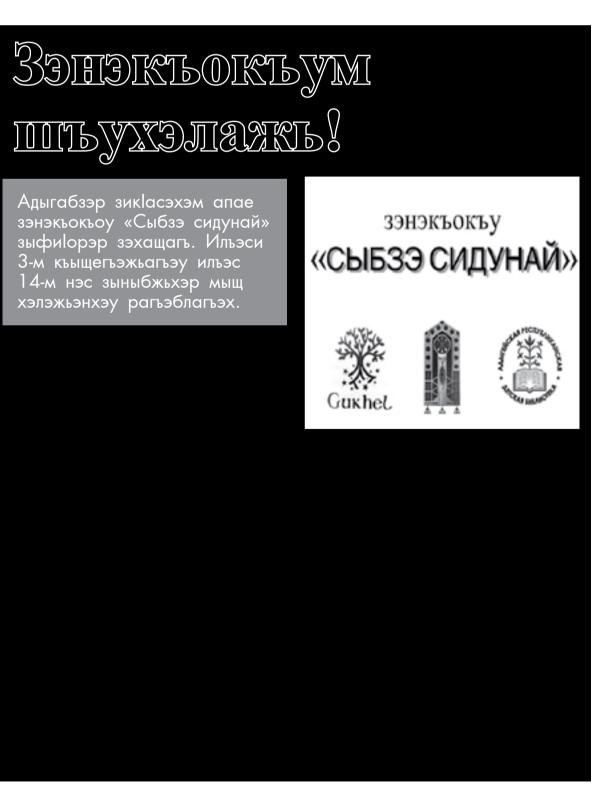
3. Реабилитацием къыхиубытагъэхэм къафэкlорэ социальнэ ахъщэр сомэ 1703-м ехъущт.

4. Политическэ репрессиехэм зэрар къызфахьыгъэхэм къаратырэри ащ фэдиз хъущт.

5. «Адыгеим и Щытхъузехь» зыфиюрэ медалыр, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм ищытхъу тамыгъэу «Закон. иъэрылъ. ЦІыфыгъ» зыфиІорэр къызфагъэшъошэгъэ фыгъэу илъэс 20-м ыкІи хъулъфыгъэу 25-м нахь мымакіэу Іофшіэгьэ ильэс зиіэхэм афагьэнэфэгьэ социальнэ тыныр сомэ 1458.6-рэ хъушт.

6. Бзылъфыгъэу илъэс 40-м къыщымыкізу Іоф зышіагъэхэм ыкіи хъулъфыгъзу 45-м нахь мымакізу Іофшізгъз илъэсхэр зиіэхэми ащ фэдиз къаратыщт.

Хэбзэ рэхьатныгъэм иухъумакІох

Адыгэ Республикэм хэгьэгу кloцl ІофхэмкІэ и Министерствэ иколлегие игъэкІотыгъэ зэхэсыгъо иІагъ. 2022-рэ ильэсым кьулыкьум юфэу ышагьэр ащ щызэфахьысыжьыгь.

Зэхэсыгъом хэлэжьагъэх Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэрэ министрэхэм я Кабинетрэ я Администрацие ипащэу Владимир Свеженец, Къэралыгьо Советым – Хасэм и Тхьаматэу Владимир Нарожнэр, федеральнэ инспектор шъхьа-Ізу Сергей Дрокиныр, Адыгэ Республикэм и Апшъэрэ хьыкум итхьаматэу Шумэн Байзэт, Адыгеим ипрокурорэу Игорь Шевченкэр, республикэм ихэбзэухъумэкІо къулыкъухэм япащэхэр.

Іофтхьабзэр къызэІуихыгъ Адыгеим хэгъэгу кloцl loфхэмкlэ иминистрэу, полицием игенерал-майорэу Олег Безсмельницыным. Пэублэм къулыкъур ахьызэ хэкІодэгъэ къулыкъушІэхэм зы такъикърэ афэшъыгъуагъэх ыкІи АР-м и МВД административнэ унэу хэтым гьэрекІо къыщызэІуахыгьэ мыжьо пхъэмбгъум къэгъэгъэ блэрыр кІэралъхьагъ.

Министрэм ипэублэ гущыІэ къыщиІуагъ общественнэ зэфыщытыкІэхэм япхыгъэ хабзэхэр мыукъогъэнхэмкІэ пшъэрылъхэр икъоу республикэм зэрэщагъэцакІэхэрэр. Къыблэ федеральнэ шъолъырымрэ Урысыемрэ ялъытыгъэмэ, гурытымкІэ бзэджэшІагъэу республикэм шызэрахьагьэр нахь макі. Джащ фэдэу Олег Безсмельницыным къыІуагъ мы илъэсым къыщегъэжьагъэу Адыгеим иполицие ичіыпіэ отделэу зиіофшіэнкіэ нахь къахэщыгъэхэм зэІэпахырэ кубокыр ыкІи бырактыр афагтыштуашэзэ ашІынэу зэрэрахъухьагъэр. БлэкІыгъэ илъэсым изэфэхьысыжьхэмкІэ, апэрэ чІыпІэр фагъэшъошагъ Урысыем и МВД иотделэу Мыекъопэ районым щыІэм, ащ ипащэр полицием иполковникэу ШъхьэхъутІэ Айдэмыр.

Адыгэ Республикэм хэгъэгу кІоцІ ІофхэмкІэ и Министерствэ иштаб ипащэу, къулыкъум иполковникэу Максим Черносмага икІыгъэ илъэсым Іофэу ашІагъэм къытегущы агъ. Іофхэр нахь зыщагъэлъэшын фэе лъэныкъо заулэхэм ягугъу къышіыгъ. Пшъэрылъ шъхьаіэхэм ащыщых телефонкІэ зэрагъапцІэхэрэм,

кіокіыхэрэм япхыгьэ бзэджэшіагьэхэр къегъэlыхыгъэнхэр, гьогухэм тхьамыкlагьохэр нахь макіэу атехъухьанхэмкіэ, Іэтахъохэм бзэджэшІагьэхэр зэрамыхьанхэмкІэ ищыкІэгьэ амалхэр зехьэгъэнхэр. 2022-рэ илъэсым зэкlэмкlи бзэджэшІэгьэ 4388-рэ зэрахьагьэу АР-м щагъэунэфыгъ, 2021-рэ илъэсым егъэпшагъэмэ, а пчъагъэр нахь макІ. Къыблэ федеральнэ шъолъырым ыкІи къэралыгьом зэрэпсаоу ягьэпшагьэмэ, нэбгырэ мини 100-м телъытагъэу Адыгеим щызэрахьэгъэ бзэджэшІагъэхэм япчъагъэ бэкІэ нахь макІ.

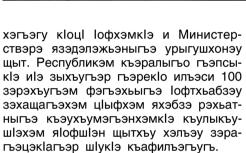
БлэкІыгъэ илъэсым тиреспубликэ икриминогеннэ зытет зыпкъитыныгъэ иІагь. Общественнэ чІыпІэхэм нахь макІ у бзэджэшІагьэ ащызэрахьаным ыльэныкъокІэ Урысыем ишъолъырхэр пштэмэ, Адыгеим ятІонэрэ чІыпІэр ыІыгь.

Гъэлъэшыгъэ шІыкІэм тетэу анаІэ зытырагьэтыгьэхэм ащыщ бзэджэшІэгьэ хьылъэу зэрахьэхэрэм ыкІи къэбар-телекоммуникационнэ технологием ылъэныкъокІэ хэбзэгьэуцугьэр зэраукъорэм епхыгъэ пэшІорыгъэшъ Іофтхьабзэхэр зэхэщэгъэнхэр.

2022-рэ илъэсым къулыкъум иподразделение наркотикым епхыгъэ бзэджэшІэгьэ 258-рэ къычІигьэщыгь. Хэбзэнчъэу къырагъэкІокІыгъэ наркотик зыхэлъ вещество килограмм 60 къа ахыгъ.

2022-рэ илъэсым Адыгэ Республикэм гъогу хъугъэ-шlагъэу къыщыхъугъэхэм ыкІи ахэм ахэкІодагъэхэм япчъагъэ

АР-м и Ліышъхьэу Къумпіыл Мурат ыцІэкІэ Владимир Свеженец ведомствэм ипащэ ыкІи министерствэм икъулыкъушІэхэм оперативнэ-къулыкъу ІофшІэныр щытхъу хэлъэу зэрагъэцакІэрэм, гъэцэкіэкіо хэбзэ къулыкъухэм аіэ зэкіэдзагъэу зэрадэлажьэхэрэм фэшІ ирэзэныгьэ гущыІэхэр апигьохыгьэх. Ащ зэрэхигъэунэфыкІыгъэмкІэ, цІыфхэр щынэгьончьэу псэунхэм, рэхьатныгьэр республикэм къыщыухъумэгъэным апае

«Шъуиведомствэ хэбзэухъумэкю къулыкъухэми, хабзэм икъулыкъухэми зэдэлэжьэныгъэ пытэ адыри І. Щынэгьончъэным епхыгъэ ІофыгъохэмкІэ тІэ зэк Іэдзагьэу зэк Іэми тызэдэлажьэ. ТапэкІи цІыфхэр щынэгьончьэу щы ІэнхэмкІэ ищыкІагьэр икъоу шІэгьэн фае», хигъэунэфыкІыгъ В. Свеженец.

Телефонкіэ зэрагъапціэхэрэм пэуцужьыгъэнымкІэ цІыфхэм адэгущыІэнхэ фаеу ащ ылъытагь. ЯІофшІэнкІэ анахьэу анаІэ зытырагьэтыщт льэныкъохэр терроризмэмрэ экстремизмэмрэ апэуцужьыгъэныр, хэбзэнчъэу наркотикхэр зэрагъэзекІохэрэм, экономическэ бзэджэшІагъэхэм, къолъхьэ тын-Іыхыным ябэныгъэныр ары.

Къэралыгьо фэlo-фашlэхэр нахьышloу гъэцэкІэгъэнхэ, участковэхэм яІофшІэн хэбзэ икъу хэлъхьэгьэн зэрэфаем зэхэсыгъом хэлэжьагъэхэм В. Свеженец анаІэ тыраригьэдзагь. Хэбзэукъоныгьэу

зэрэхигъэунэфыкІыгъэмкІэ, цІыфхэм ІэпыІэгъу зэрафэхъущтхэм сыдигъуи яцыхьэ телъын фае.

АР-м и Къэралыгьо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир Нарожнэм ежь ышъхьэкІи депутатхэм ацІэкІи АР-м хэгъэгу кіоці Іофхэмкіэ и Министерствэ шІуагьэ къытэу ІофшІэныр зэригьэцакІэрэм фэшІ «тхьашъуегъэпсэу» къари-Іуагъ. Ащ зэрилъытэрэмкіэ, тапэкіи хэбзэ рэхьатныгъэр къэухъумэгъэным ыкІи гъогурыкІоныр щынэгъончъэу щытыным, Іэтахъохэм хэбзэукъоныгъэхэр амышынхэмкіэ пэшіорыгъэшъ іофтхьабзэу зэрахьэхэрэр гъэлъэшыгъэнхэм мэхьанэшхо яІ. В. Нарожнэм зэрэхигьэунэфыкІыгъэмкІэ, бзэджэшІагъэхэр нахь макізу зэрахьанхэмкіз яшіуагьэ къэкіо хэбзэухъумэкІо къулыкъухэм, гъэсэныгъэм, культурэм, спортым афэгъэзэгъэ учреждениехэм, ныбжьыкІэ движениехэм, общественнэ организациехэм азыфагу илъ зэдэлэжьэныгъэм.

АР-м и Лышъхьэу КъумпІыл Мурат иІэпыІэгъу къызэраригъэкІырэм ыкІи республикэм щынагьо имыльыным иІофыгьохэм язэшІохын чанэу къызэрэхэлажьэрэм афэшІ зэрэфэразэр Олег Безсмельницыным къыІуагъ. Джащ фэдэу къэралыгъо хэбзэ ыкІи хэбзэухъумэкІо къулыкъухэм зэпхыныгъэ зэдыряІэу зэрэзэдэлажьэхэрэр шlvкlэ къыхигъэщыгь, шъолъырым рэхьатныгьэ илъынымкІэ аш мэхьанэшхо зэриІэр къыІуагъ.

ТапэкІи къулыкъум гъэлъэшыгъэу ынаіэ зытыригъэтыщт лъэныкъохэм ащыщ общественнэ щынэгъончъагъэр къэухъумэгьэныр, экстремизмэ нэшанэ зиІэ бзэджэшІагьэхэр къэмыгьэхъугьэнхэр, гъогурыкІоныр щынэгъончъэу щытыныр.

Полицием икъулыкъушІэхэу зиІофшІэн гъэхъагъэхэр щызышІыгъэхэм зэхэсыгъом тынхэр къащыфагъэшъошагъэх. Хабзэмрэ рэхьатныгьэмрэ якъэухъумэн яІахьышІу зэрэхэльым фэшІ АР-м и ЛІышъхьэ и Рэзэныгъэ тхылъ къафагъэшъошагъ полицием иподполковникэу Панэкъо Анзор, полицием икапитанэу Шэртэнэ Азэмат ыкІи полицием истаршэ лейтенантэу Виктория Константиновам. Джащ фэдэу ІофышІэ зырызхэм АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм ищытхъу тхылъхэмрэ Урысыем хэгъэгу кІоцІ ІофхэмкІэ иведомствэ тынхэмрэ къафагъэшъошагъэх.

КІАРЭ Фатим.

Отделым ипащэу Гусэрыкъо Сусанэ къызэриlуагъэмкlэ, лъэпкъ искусствэр зэзыгъашlэхэу, зышlогъэшlэгъонхэм мы къэгъэлъэгъоныр атегъэпсыхьагъ.

Адыгэ шъолънрым цІнф гъэшІэгьо-

Иорэд тамэ зиІэтыгь

ЗэльашІэрэ адыгэ орэдыІо цІэрыІоу Сэмэгу Гощнагьо кызыхьугьэр ильэс 95-рэ зэрэхьурэм фэгьэхыгьэу АР-м и Льэпкь тхыльеджапІэ музыкэ-нотэ литературэмкІэ иотдел экспозициеу «Жизнь, посвященная сцене» зыфиІорэр кыщызэІуахыгь.

хэм Гощнагъо ащыщ. Тхьэм къыритыгъэ ымэкъэ жъынчыкіэ и Адыгей зэлъаригъэшіагъ, лъэпкъ искусствэр ыгъэбаигъ. Сэмэгу Гощнагъо ымакъэ, Адыгеим имызакъоу, Кавказым ыкіи Урысыешхом ащыјугъэу щытыгъ. Икіэсагъ орэдыр, иіагъ мэкъэ дэхэ къабзи, сэнэхьатми фэшъыпкъагъ. «Хэбзэ дахэу тэ тиіэр джащ фэд», «Гупшыс», «Заур» зыфиіорэ орэдхэр, ижъырэ адыгэ орэдхэр Гощнагъо зэригъэжъынчыщтыгъэхэр зэхэзыхыгъэ ціыфхэм ащыгъупшэрэп. Артисткэм иорэдхэр грампластинкэхэу, магнитофон лентэхэу ыкіи видеодоку-

ментхэу щыІэхэм ащыгъэунэфыгъэх,

ныбэу, зэчый дахэ зыхэлъэу къихъухьагъэ-

ахэр къэгъэлъэгъонми щыгъэфедагъэх. ТхылъеджапІэм музыкэмкІэ ихъарзынэщ Сэмэгу Гощнагъо иариехэр, ро-

мансхэр, нэмыкl цlыф лъэпкъхэм яорэдхэу къыlощтыгъэхэр, адыгэ орэдыжъэу «Табыу», нэмыкlхэри хэлъых.

Гощнагьо ильэпкъ культурэ дэгьоу зэришіэрэр мыгьуащэу, макъэр ащ дахэу ригьэкіущтыгь, исценэ щыгьын-шъуаши къы орэ орэдым е произведениеим диштэу ыгьэпсыщтыгь. Ащ фэдэ зэдэштэныгьэ инэу артисткэм хэльым ымэкъэ лъэш идэхагъи зыхэхьожьыкіэ, гум имык ыжьырэ дэхэгъэ-го угъэр, мэкъэ льэш льэк ыхьагьэр ныбжьырэу ціыфыгум къыринэщтыгь.

Гусэрыкъо Сусанэ къызэриlуагъзу, Сэмэгу Гощнагъо Адыгеим имузыкэ дунай дэгъоу щызэлъашlэ, искусствэхэмкlэ Адыгэ республикэ колледжэу У. Тхьабысымым ыцlэ зыхьырэм иеджакlохэр бэрэ тхылъеджапlэм къэкlох, ащ итворчествэ зыфагъэнэlуасэ. Зэдэштэныгъэ инрэ дэхэгъэ мыухыжьрэ зыхэлъыгъэ Сэмэгу Гощнагъо сценэм къызэрэтехьэу lэгу тео мэкъэшхом зыкъиlэтыщтыгъ, зие лъэпкъми адыгэ орэдым ытамэ зыlэтыгъэ Урысыем инародна артисткэу Сэмэгу Гощнагъо илъапl. Тхылъеджапlэм искусствэр зикlасэхэр къэгъэлъэгъоным регъэблагъэх.

ДЗЭУКЪОЖЬ Нуриет.

Сыда къызэрихъокІыгъэр?

2023-рэ ильэсэу къихьагьэм кlэу къыздихьыгьэхэм ащыщ Урысые Федерацием Социальнэ фонд иlэ зэрэхъугьэр.

Ащ фэдэ къулыкъукіэ щыіэныгъэм къызэрэхэхьагъэм, пенсиехэм, страхованием афэгьэзэгъэ ведомствэхэр зэрэщымыіэжьыщтхэм ціыфхэм гумэкі къахилъхьагъ. Ащ фэші Социальнэ фондыкіэм зэрихъокіырэм, пшъэрылъэу иіэщтхэм, ціыфхэм кізу къафихьыгъэм защыдгъэгьозэнэу ащ и Къутамэу АР-м щыіэм зыфэдгъэгъя

Ащ ипресс-къулыкъу тызэрэщигъэгъозагъэмкіэ, Социальнэ фондыр кізу агъэпсыгъэп. Пенсиехэмкіэ ыкіи социальнэ страхованиемкіэ фондхэр зэхагъэхьажьхи, ащ фэдэу зыкі ведомствэ щыіэ хъугъэ. Ціыфхэм ящыкіэгъэ фэю-фашіэхэр нахь къызіэкіэгъэхьэгъошіу афэшіыгъэныр, Іофшіэпіэ чіыпіэхэр къэзытыхэрэм административнэ пшъэрылъэу атегъэуагъэр нахь мэкіэныр, шіокі зимыіэ соци-

альнэ страхованием цІыфэу къызэлъиубытырэр нахьыбэ хъуныр ямурадэу къэралыгъом ипащэхэм мы зэхъокІыныгъэхэр къаугупшысыгъэх.

Джы пенсиехэмкІэ ыкІи социальнэ страхованиемкІэ фондхэм якъутамэхэу Адыгеим щыІагъэхэр Социальнэ фондым икъутамэ хъугъэх. НахьыпэкІэ мы ведомствитум ахъщэ тынэу агъэпсыщтыгъэхэр зэкІэ Социальнэ фондым фагъэзэжьыгъэх. Нахьыпэрэм фэдэу республикэм ирайонхэмрэ къалэхэмрэ шъольыр Къутамэм епхыгьэ отделэу Іоф ащызышІзхэрэм ахэр агъэпсыштых. СыдигьокІи зэрэшытыгьэу, цІыфхэм Іоф адэзышІэрэ къулыкъухэм пенсиехэм, ахъщэ тынхэм е социальнэ страхованием алъэныкъокІэ упчІэ зиІэу закъыфэзгъазэхэрэм джэуапхэр къаратыжьыщтых, упчІэжьэгъу къафэхъущтых.

Чоциаль $oldsymbol{\smile}$ нэ фондыр щыІэ зэрэхъугъэм взносхэм ятынкІэ Іофхэр къыгъэпсынкІагъэх. Джы ІофшІэпІэ чІыпІэхэр къэзытыхэрэм зыкІ тарифкІэ ахэр агъэхьыщтых ыкІи Федеральнэ казначействэм страхованиехэм ар атыригощэщт. Ащ имызакъоу, отчетхэр тыдэкІи агъэ--ыши ехныажыах кІэгъэжьэп.

Пресс-къулыкъум къызэритыгъэмкІэ, цІыфыр къэсымэджагъэу, охътэ гъэнэфагъэм Іоф ымышІагъэмэ, пособиеу ащ къыфэкІощтыр, «больничнэкІэ» тызаджэрэр, джы Социальнэ фондыр ары зыгъэпсыщтыр. Шапхъэу зэрагъэпсырэм ыкІи къызэратІупщырэм зэхъокІыныгьэ афэхъугьэп. КІзу мы лъэныкъом къыхэхьагьэр Іофшіапіэ къэзытырэм зэзэгьыныгьэ дишыгьэу юф зышехэрэми (гражданско-правовой договор) «больничнэхэр» къафэкІонхэу зэрашІыгьэр ары. 2023-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м къыще-

гъэжьагъэу ащ фэгъэхьыгъэ хэбзэгъэуцугъэм кlyaчlэ иlэ хъугъэ.

Къэралыгъом ипащэхэм мурадэу зыфагъэуцужьыгъэм тетэу, Социальнэ фондыр щыіз зэрэхъугъэм взносхэм ятынкіз іофхэр къыгъэпсынкіагъэх. Джы іофшіэпіэ чіыпіэхэр къэзытыхэрэм зыкі тарифкіэ ахэр агъэхьыщтых ыкіи Федеральнэ казначействэм страхованиехэм ар атыригощэщт. Ащ имызакъоу, отчетхэр тыдэкіи агъэхьыжьынхэ ишыкіэгъэжьэп.

Урысые Федерацием и Президентэу Владимир Путиныр кlэщакlо фэхъугъэу бзылъфыгъэу сабый ежэхэрэм, унагъоу кlэлэцlыкlу зэрысхэм апае ахъщэ тын зэфэшъхьафхэр къэралыгъом къетlупщых. Ахэм ягъэпсын Пенсиехэмкlэ фондыр фэгъэзэгъагъ.

ГъэрекІо, цІыфхэм ахъщэ ІэпыІэгъухэм ягъэпсын нахь ІэшІэх хъуным фэшІ, зыкІ ахъщэ тын афэкІонэу шІыгъэным фэгъэхынгъэ унашъом Владимир Путиныр кІэтхагъ. Илъэсэу къихьагъэм ищылэ мазэ и 1-м

къыщыублагъэу ащ кlуачlэ иlэ хъугъэ. Зыкl ахъщэ тыным игъэпсыни УФ-м и Социальнэ фонд фэгъэзагъ.

Пособиехэм ягъэпсын пае пъэlу тхылъхэр нахьыбэрэхэм электроннэ шlыкlэм тетэу атых. Арэу щытми, тхьапэм тет шlыкlэри къэнэжьыгъ. Пресс-къулыкъум къызэрэщыхагъэщыгъэмкlэ, Социальнэ фондым икъулыкъоу цlыфхэм loф адэзышlэрэм е МФЦ-м уякlуалlэми, тхылъыр пlахыщт. Мы мазэм и 9-м къыщыублагъэу ахэр аштэх.

НахьыпэкІэ зэрэщытыгъэм тетэу пенсиехэри, ны мылъкум исертификати мы къулыкъум щагьэпсыщтых, пlалъэу яlагъэм тетэу къатыщтых, специалистэу loф зышlэщтыгъэхэри фондым ишъолъыр Къутамэ икомандэ къыхэнэжьыгъэх.

Зэрэхъурэмкіэ, къулыкъум ыціэ зэблахъугъэу, ащ иіофшіэн зэхъокіыныгъэхэр фашіыгъэхэми, фэіо-фашіэу агъэцакіэщтыгъэхэм къащыкіагъэп, ціыфхэмкіэ зыпари зэхъокіыгъэ хъугъэп. Ар пстэумэ анахь шъхьаі.

ХЪУТ Нэфсэт.

Теннис цІыкІур

Адыгеим испортсмен финалым ихьагъ

Субъекти 6-мэ яспортсмен анахь лъэшхэр зэнэкъокъум щызэlукlагъэх. Ахэр Адыгеим, Къырым, Къалмыкъым, Краснодар краим, Ростов хэкум ыкlи Севастополь яліыкіох. Зэкіэмкіи зэнэкъокъум нэбгырэ 90-рэ хэ-

лэжьагъ, ахэм ащыщэу 21-р Урысыем спортымкІэ имастерых.

— Мы илъэсым чемпионатыр нахь лъэш хъугъэ, сыда пlомэ Къыблэ федеральнэ шъолъырым ренэу щыпсэунхэу къыхэзыхыгъэ спортсмен цlэрыlохэр

Теннис цІыкІумкІэ Къыблэ федеральнэ шъолъырым ичемпионат щылэ мазэм и 23-м щегъэжьагъэу и 27-м нэс Мыекъуапэ щыкІуагъ.

ащ хэлэжьагьэх, ахэм зэнэкъокъур нахь гъэшіэгьон къашіыгь. Іофтхьабзэр зыщыкіогьэ Адыгэ къэралыгьо университетым сыд фэдэрэ лъэныкъокіи амалышіухэр Іэкіэльых, хьакізу къеблэгьагьэхэр зэхэщакіохэм, бысымхэм афэрэзагьэх, — къыриіуагь тигьэзет зэнэкьокъум исудья шъхьаізу Владимир Боровик.

Зэнэкъокъур зыщыкlогъэ мафэхэм субъект зэфэшъхьафхэм къарыкlыгъэ спортсменхэр хагъэунэфыкlырэ чlыпlэхэм афэбэнагъэх. Анахьэу къахэщыгъэхэр Краснодар краим илlыкlохэр ары. Адыгеим испортсменхэр гъогогъуи 6-р подиумым дэкlоягъэх. Джащ

фэдэу хэдгъэунэфыкІынэу тыфай я 5-рэ чІыпІэр къыдэзыхыгъэ спортымкІэ мастерэу, Адыгэ къэралыгъо университетым истудентэу Илья Шамин. Мы зыр ары республикэм ыцІэкІэ Урысыем ичемпионат ифинал едзыгъо хэлэжьэнэу фитыныгъэ къыдэзыхыгъэр. Ар мы илъэсым къалэу Оренбург щык ющт. Финалым изэнэкъокъу хэлэжьэнхэу нэбгыри 10-мэ путевкэхэр къыдахыгъэх, хъулъфыгъэхэри бзылъфыгъэхэри тфырытфых. Ахэм ащыщэу 9-р Краснодар краим илІыкІох. Къыблэ федеральнэ шъолъырым ичемпион хъугъэх спортымкІэ мастерхэу Андрей Байбулдинрэ Валерия Коцюррэ.

Самбо

ТикІалэхэм кальэшэу — тагьэгушІуагь

Илъэс 14 — 16 зыныбжь кlалэхэр ыкlи пшъашъэхэр ащ хэлэжьагъэх. Урысыем испортсмен 400 фэдиз спорткомплексэу «Патриот» зыфиlорэм щызэlукlагъэх.

Адыгеим испортсменхэм тагъэгушlуагъ, хагъэунэфыкlырэ чlыпlэхэр къыдахыгъэх. Текlоныгъэр къыдахыгъ Цэй Алый (тренерхэр Р. Джарымэкъу, А. Джарымэкъу), Хьакъуй Эльдар (А. Гъомлэшк), Бэгъ Салым (Б. Шъэумэн, А. Чэтыжъ).

ЯтІонэрэ чіыпіэр къафагъэшъошагъ Одиссей Федоренкэм (тренерыр И. Теуцожь), Шъхьэфыжь Муса (С. Мэрэтыкъу).

Ящэнэрэ чІыпІэр къыдахыгъ Батмэн Амир (тренерхэр А. Мырзэр, Р. Джарымэкъу), Нэгъуцу Мурат (А. Нэгъуцу), ШъэуапцІэкъо Ибрахьим (Р. Джарымэкъу, А. Джарымэкъу), Хъот Тамирлан (А. Гъомлэшк), Апыщ Ислъам (А. Делэкъу).

Тиспортсменхэм ыкІи ахэр зыгъасэхэрэм тафэгушІо, тапэкІи гъэхъэгъэшІухэр ашІынхэу афэтэІо.

Къыблэ федеральнэ шъольырым самбэмкlэ изэнэкъокъухэр къалэу Новороссийскэ щылэ мазэм и 26 — 29-м щыкlyагъэх.

КІымэфэ футболыр

Ветеранхэм язэнэкъокъу аухыгъ

Адыгэ Республикэм футболымкІэ изэІухыгьэ кІымэфэ зэнэкьокъу хэлэжьэрэ ветеран командэхэм аужырэ ешІэгьухэр стадионэу «Юностым» щыряІагьэх.

ЕшІэгъухэр рамыгъажьэзэ текІоныгъэр къыдэзыхыгъэ командэр къэнэфэгъахэу щытыгъ, ар «Лъэпкъ гвардием идзэхэр» (ВНГ) зыфиІорэр ары. Чемпионхэр аужырэ ешІэгъум ІукІагъэх командэу «Джокер», ащ

текІоныгъэр къыдихымэ, хагъэунэфыкІырэ чІыпІэхэм афэбэнэн ылъэкІыщтыгъ. Ау ешІэгъур зыми ыхьыгъэп, пчъагъэр 1:1-у аухыгъ.

«Делотехникэр» ятІонэрэ чІыпІэр зыІыгъ «Звездам» ІукІагъ ыкІи 3:0-у текІоныгъэр къыдихыгъ. Ащ ишІуагъэкІэ ар ятІонэрэ чІыпІэм уцугъ. «Звездар» ящэнэрэ хъугъэ.

Командэхэр зэрешІагьэхэр:

ВНГ — Джокер 1:1, Фыщт — Еджэркъуай 9:2, Штурм — Молзавод 2:6, Делотехника — Звезда 3:0.

ЧІыпІэу зыдэщытхэр:

1. ВНГ — 17, 2. Делотехника — 14, 3. Звезда — 13, 4. Джокер — 13, 5. Молзавод — 10, 6. Фыщт — 7, 7. Еджэркъуай — 3, 8. Штурм — 2.

Зэхэзыщагъэр ыкІи къыдэзыгъэкІырэр:

АР-м лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгьухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр:

385000

385000 къ. Мыекъуапэ, ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэщыІэр:

385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79

зэкІегъэкІожьых. E-mail: adygvoice@ mail.ru

тхыгъэхэр редакцием

Выщаушыхьатыгъэр:

УФ-м хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтын- хэмкІэ ыкІи зэлъы- ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІоры-шІапІ, зэраушыхьатыгъэ

номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр,

268

ЗэкІэмкІи пчъагъэр 4347 Индексхэр П 4326 П 3816 Зак. 176

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

Редактор шъхьа Іэр **МэщлІэкъо С. А.**

Редактор шъхьа Іэм игуадзэр Тэу 3. Дз.

ПшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр

ЖакІэмыкъо А. З.

9

Адыгеир шъхьафит зэрашІыжьыгъэр

Къалэу Мыекъуапэрэ Адыгеимрэ, джащ фэдэу Пшызэ шъолъыр нэмыц-фашист техакlохэр зырафыжьыгъэхэр илъэс 80 хъугъэ.

1943-рэ илъэсым кlымафэм ахэр шъхьафит зэрэхъужьыгъэхэр нахь тэрэзэу къыдгурыlоным пае Дзэ Плъыжьым Темыр-Кавказ фронтым щызэшlуихыщтыгъэ lофтхьабзэхэм нахь игъэкlотыгъэу защыдгъэгъозэн фаеу хъущт.

Гъэхъагъэ хэлъэу стратегическэ операциер тидзэхэм загъэцэкіэ нэужым нэмыц дивизие 22-рэ Сталинград дэжь къыщадзыхьэгъагъ. Ар пхыратхъунэу нэмыцхэр заулэрэ фежьэгъагъэх, ау гитлер икомандование анахьэу зыгъэгумэкіыщтыгъэр арэп, ар зыфэягъэр советскэ дзэхэр амал зэриіэкіэ нахьыбэрэ Сталинград лъэныкьом гъэзагъэу щытынхэр ары. Фашистхэм уахътэ ящыкіэгъагъ ядзэхэр Кавказым ращыжынхэм пае.

Сталинград фэдэу Кавказми нэмыц купышхоу дзэу «А-м» хахьэрэр къыщадзыхьэгъагъ. Ахэм яюф дэидэдагъ. Къыблэ— Къохьэпіэ ыкіи Къыблэ фронтхэм нэмыц группировкэхэр ащызэхакъутэхи, пхъашэу ажэхахьэхэу фежьагъэх. Закавкаскэ фронтми нахь зыкъыгъэчаныгъ.

Ставкэр зыфэягьэр Сталинград фэдэу Кавказми нэмыцыдзэхэр къыщыдзыхьэгъэнхэр ары. Ащ нэмыц дивизие 24-рэ къыхиубытэщтгъагъэ. Нэмыц зэол! мин 700-м ехъу къадзыхьагъэу хъущтгъагъэ.

1942-рэ илъэсыр ыкlэм факlощтыгъ. Хэгъэгу зэошхом къэгъэзэпlэ ин фэзышlыщт заоу Сталинград дэжь щыкlорэр аухынкlэ бэп къэнэжыйгъагъэр, Темыр Кавказым щыкюрэ заом зэпыщыт кіуачіэхэм зэхъокіыныгъэхэр щафэхъугъэх. Кавказ къушъхьэтх шъхьаіэм изэпырыкіыпіэхэм, хы Шіуціэ іушъом екіоліэрэ гъогухэм чіыпіэ мэхьанэ зиіэ заохэр ащыкіощтыгъэх.

Дзэ Плъыжьым ыкlyaчlэ рихьылlэгъагъ зэрэпсаоу Темыр Кавказым нэмыц-фашист техакlохэр рифыжьынхэм. Нэмыцыдзэхэм яlоф зэрэдэир ежьхэми советскэ дзэхэм япащэхэми къагурыlощтыгъ.

Дзэм игенералэу И. В. Тюленевым Мыекъопэ лъэныкъомкІэ пыим зэрэжэхэхьащтхэм иплан зэхигъэуцогъагъ. Ау Сталиным ащ къыдыригъэштэгъагъэп, «Краснодарский варианткІэ» зэджэгъэхэ планэу Ставкэм игьоу ылъэгъугьэр ары пхырыкІыгьэр. Хы ШІуцІэ группировкэр ары ащ ипхырыщын анахь игъэкІотыгьэу зыфэзгьэхьазырыщтыгъэр. Ау мы планыр зэхагъэуцо зэхъум гъогухэр зыфэдэхэр икъоу къыдалъытагъэп. Ащ къыхэкІэу щэгынхэр, гьомылапхъэ--поек уевидеф межлыкагь дех хэм аlэкlагъэхьан алъэкlыщты-

1942-рэ илъэсым тыгъэгъазэм икъихьэгъум я 9-рэ шхончэо дивизиер ПсышІопэ районым адзы, къушъхьэхэм узэращызэощтым етІупщыгъэу зэолІхэр фагъасэх. А уахътэм ехъулІэу Кавказым икъушъхьэтх зэпырыкІыпІэхэм нэмыцхэм чІэнэгъэшхохэр щашІыгъэх.

Сталинград заом текІоныгъэр

къызщыдахым ыуж И.В. Сталиным рихъухьагъ къыблэ-къокlыпіэ лъэныкъомкіэ чыжьэу къыльыкіотэгъэ нэмыцыдзэхэу купзу «А-м» хахьэхэрэр къаригъэдзыхьанхэу. Ар къадэхъуным пае «Ростов къэлапчъэкіэ» заджэхэрэр зэфэшіыгъэн фэягъэ. Ащ пае Терек ылъэныкъокіэ щызэорэ а 1-рэ нэмыц танкыдзэр къызэтеіэжэгъэныр ищыкіэгъагъ. Джары Закавказскэ фронтым нахь зыкъыгъэчанын фаеу Сталиным зыкіилъытэщтыгъэр.

Сталинград ыуж советскэ дзэхэм гухэль шъхьаlэу яlагьэр зэпхыгъагьэр Нижний Донрэ Ростоврэ ялиние дэжь нэмыцхэр къыщыдзыхьэгъэнхэр ары. Нэмыцхэмкlэ ар щынэгъо дэдэу щытыгъ, арыти, фашист дивизиехэр псынкlэу Кавказым къыращыжынхэу рахъухьагъ. Гитлер унашъо ышlыгъагъ а 1-рэ танкыдзэр къызэкlащэжыннуу. Къызэкlэкlожьхэ зэхъум щэгынхэр зычlэлъ складхэр, техникэр ыкlи

нэмыкІхэр гум къыранэщтыгъэх.

Я 56-рэ армием Краснодар пъэныкъомкіэ пъыкіотэныр къиндэдэ къыщыхъущтыгъ: кіымэфагъ, коммуникациехэр къушъхъэлъэ чіыпіэхэм ащыіагъэхэп, отіпсынтізу щытыгъ. Ахэм къахэкізу техникэ хьылъэмрэ автотранспортымрэ игъом къаізкіагъэхьанхэу хъущтыгъэп. Ахэм апкъ къикізу нэмыц дивизие 24-р Кавказым къыщыдзыхьэгъэным епхыгъэ пшъэрылъыр гъэцэкіагъэ

Я 9-рэ шхончэо дивизие закъор ары къушъхьэхэм апхырыкlырэ гъогукlэу ашlыгъэмкlэ осыр зытель къушъхьэтхэу Хьакlуцу къызэпичынышъ, псыхъоу Пщыхьэ икlэй къынэсын зылъэкlыгъэр. Зэолlхэр абг къынэсэу осышхом хэтхэу фронтым илиние къынасыгъэх

Я 9-рэ шхончэо дивизием идзэхэр Мыекъуапэ ылъэныкъокіэ етіупщыгъэу къылъыкіуатэщтыгъэх. Нэмыц-фашистыдзэхэр

къапэуцужьынхэм яюф темытыжьэу. зэкlакющтыгъэх.

1943-рэ илъэсым щылэ мазэм и 29-м я 9-рэ шхончэо дивизием ия 193-рэ полк псэупlэхэу Ханскэмрэ Белореченскэмрэ адэхьагь. Мэшlокугьогу зэхэкlыпlэшхоу Белореченскэр зэрэщытым къыхэкlэу lашэ зэрылъ вагони 100 фэдиз тизэолlхэм аlэ къырагъэхьагъ.

Щылэ мазэм и 29-м я 193-рэ полкым иразведчик куп къалэу Мыекъуапэ дэхьэгъагъ ык и НКВД-м ия 23-рэ погранполк иразведчикхэм щајукјэгъагъ. Джащ тетэу Мыекъуапэ шъхьафит ашіыжьыгъагъ. Ащ нэужым я 9-рэ дивизием Краснодар ылъэныкъок із зигъэзагъ, ар шъхьафит шіыжьыгъэным хэлэжьагъ. Хэгъэгу зэошхом ыужи илъэсыбэрэ а дивизиер къалэу Мыекъуапэ имикрорайон у «Восходкіз» заджэхэрэм щыіагъ.

Иван БОРМОТОВ.